

ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

ด้วยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายว่าการบังคับใช้กฎหมายได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการตราภะหมายนั้นมากน้อยเพียงใด คู่มีค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชนหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอชี้แจงข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ของกฎหมาย

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘๖ กำหนดให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ใดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นนั้นพ้นจากตำแหน่งได้ โดยให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยการลงคะแนนเสียงต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาลงคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด

๒. มาตรการสำคัญของกฎหมาย

๒.๑ กำหนดให้สิทธิประชาชนเข้าชื่อยื่นคำร้องขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อขอลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นเพราะเหตุที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งอีกต่อไปตามเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๒.๑.๑ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ คน ต้องมีผู้เข้าชื่อไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๒.๑.๒ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกิน ๑๐๐,๐๐๐ คน แต่ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ คน ต้องมีผู้เข้าชื่อไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ คน ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๒.๑.๓ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ คน แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน ต้องมีผู้เข้าชื่อไม่น้อยกว่า ๒๕,๐๐๐ คน ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๒.๑.๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน ต้องมีผู้เข้าชื่อไม่น้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ คน ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๒.๒ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้การลงคะแนนเสียงใช้วิธีการลงคะแนนโดยตรงและลับ

๒.๓ กำหนดให้มีผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้มีคะแนนเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงเห็นว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้นั้นไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปให้บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันลงคะแนนเสียง

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น ได้สะดวกและมีความเหมาะสม โดยทำให้สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นต้องเพิ่มความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่มากยิ่งขึ้น

๔. ปัญหาอุปสรรค

๔.๑ กำหนดให้สิทธิประชาชนเข้าชื่อยื่นคำร้องเพื่อขอลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นตามเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนมากต้องใช้จำนวนรายชื่อที่สูงขึ้น

๔.๒ เงื่อนไขให้มีผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้มีคะแนนเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงที่เห็นว่า ควรถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยากที่จะถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

๔.๓ กฎหมายกำหนดบทลงโทษไว้เฉพาะในกระบวนการลงคะแนนเสียงถอดถอนที่อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น ไม่มีบทกำหนดโทษในกระบวนการเข้าชื่อ ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในกระบวนการถอดถอน

๕. สถิติการบังคับใช้กฎหมาย

สถิติการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ พบว่า มีการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรี จำนวน ๕ ครั้ง นายองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๑ ครั้ง และมีการลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งได้สำเร็จ จำนวน ๔ ครั้ง

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตอบแบบรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ จนถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)

ประกาศ ณ วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น